

Dosarul nr. 3ra-650/22
2-20125557-01-3ra-28062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: L. Holevițcaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Pascal Ion, reprezentat de avocatul Cecan Igor,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Pascal Ion împotriva Inspectoratului General de Carabinieri și Direcției regionale „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri cu privire la anularea parțială a actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ,

împotriva deciziei din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul depus de Direcția regională „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri, casată hotărârea din 10 noiembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 5 octombrie 2020, Pascal Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General de Carabinieri cu privire la anularea parțială a actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că a activat în calitate de medic terapeut al punctului medical al unității militare 1001 a Inspectoratului General de Carabinieri, având o vechime în serviciul militar prin contract de 9 ani 03 luni 25 zile, dintre care 02 ani 04 luni 22 zile – studiile la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițeanu”, 02 ani 03 luni 28 zile în cadrul Forțelor Armate și 04 ani 07 zile 15 zile în cadrul Trupelor de Carabinieri.

A menționat că prin ordinul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 138 din 20 iulie 2020, s-a dispus eliberarea sa din serviciul militar prin contract, cu trecerea în rezerva Forțelor Armate ale Republicii Moldova, cu scoaterea acestuia de la toate drepturile de aprovizionare începând cu 20 iulie 2020.

A susținut că la eliberarea din funcția deținută în cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, urma a-i fi calculată și achitată o indemnizație unică în mărime de 3 solde lunare.

A relatat că anterior eliberării din funcție, conducerea Direcției regionale „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri au făcut presiuni asupra sa în vederea refuzării la indemnizația unică în mărime de 3 solde lunare, motiv pentru care a fost impus de situație de a semna un angajament în acest sens, fiind stipulat și în conținutul ordinului nr. 138 din 20 iulie 2020.

În contextul dat a afirmat că deși la 9 iulie 2020, și-a asumat un angajament de a nu-i fi achitată indemnizația unică, aceasta a fost doar rezultatul condițiilor impuse de administrația pârâtului pentru eliberare.

Este de părere că Inspectoratul General de Carabinieri urmează să-i calculeze și să-i achite pe lângă indemnizația unică în mărime de 3 solde lunare, începând cu 20 iulie 2020 și până la momentul achitării respectivei indemnizații, o penalitate de 0,3 % din suma respectivă pentru fiecare zi de întârziere.

A explicat că la 24 august 2020, a înaintat Inspectoratului General de Carabinieri cerere prealabilă prin care a solicitat modificarea în parte a ordinului nr. 138 din 20 iulie 2020, prin excluderea mențiunii referitoare la neachitarea indemnizației unice de eliberare din serviciul militar prin contract în mărime de 3 solde lunare și înlocuirea acesteia cu o altă sintagmă, și anume de calculat și achitat lui Pascal Ion indemnizația unică de eliberare din serviciul militar prin contract în mărime de 3 solde lunare, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (5) al Legii cu privire la statutul militarilor, calcularea și achitarea penalității în mărime de 0,3 %, care a fost respinsă prin răspunsul nr. 1/6-P97/20 din 3 septembrie 2020.

A obiectat că prin neachitarea cu rea-credință a drepturilor salariale, precum și prin comportamentul pârâtului până la eliberare din funcție și după aceasta, lui i-au fost provocate suferințe psihice, nervozitate, senzație de neîncredere, stare de incertitudine și frustrare, lezare a reputației profesionale, or, dânsul a activat în cadrul Inspectoratului General de Carabinieri timp de 09 ani 03 luni 25 zile, neavând careva abateri disciplinare și doar mențiuni, fiind evident că a suportate suferințe morale, pe care le evaluează la suma de 20 000 lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 9, 330, 354-355 din Codul muncii, art. 19 alin. (3)-(5) din Legea cu privire la statutul militarilor nr. 162 din 22 iulie 2005, art. 165, 189-230 Cod administrativ.

A solicitat admiterea acțiunii, obligarea Inspectoratului General de Carabinieri a MAI de a modifica în parte Ordinul nr. 138 din 20 iulie 2020 a Inspectoratului General de Carabinieri a MAI prin excluderea din acesta a următoarei prevederi: „În conformitate cu Angajamentul maiorului Pascal Ion, semnat la data de 09.07.2020 să nu fie achitată indemnizația unică de eliberare din serviciul militar prin contract în mărime de 3 (trei) solde lunare, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (5) al Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162-XVI din 22.07.2005” și înlocuirea acesteia cu o altă sintagmă și anume: „De calculat și achitat maiorului Pascal Ion, indemnizația unică de eliberare din serviciul militar prin contract în mărime de 3 (trei) solde lunare, în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (5) al Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162-XVI din 22.07.2005”, obligarea Inspectoratului General de Carabinieri a MAI de a calcula și achita lui Pascal Ion, penalitatea de

întârziere în mărime de 0,3% din suma indemnizației unice de eliberare din serviciul militar prin contract în mărime de 3 (trei) solde lunare calculate conform art. 19 alin. (5) al Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162 din 22 iulie 2005, începând cu data de 20 iulie 2020 și până la data achitării integrale a acesteia, încasarea din contul Inspectoratului General de Carabinieri, în beneficiu său a pagubei morale suportate în legătură cu încălcarea drepturilor sale salariale în mărime de 20 000 lei și încasarea din contul Inspectoratului General de Carabinieri a MAI, în beneficiu său a cheltuielilor de judecată legate de acest proces.

La 6 iulie 2021, reclamantul Pascal Ion a depus cerere de concretizare a cerințelor formulând pretențiile inclusiv față de Direcția Regională „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri, solicitând anularea parțială a Ordinului nr. 138 din 20 iulie 2020 emis de a Inspectoratului General de Carabinieri, Direcția Regională „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri a MAI și anume a următoarelor prevederi din acesta: „În conformitate cu Angajamentul maiorului Pascal Ion, semnat la data de 09.07.2020 să nu fie achitată indemnizația unică de eliberare din serviciul militar prin contract în mărime de 3 (trei) solde lunare, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (5) al Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162-XVI din 22.07.2005”, anularea drept neîntemeiată a răspunsului la cererea prealabilă nr. 1/6-897/20 din 3 septembrie 2020 a Inspectoratului General de Carabinieri a MAI, Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri a MAI de a calcula și a achita maiorului Pascal Ion, indemnizația unică de eliberare din serviciul militar prin contract în mărime de 3 (trei) solde lunare, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (5) al Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162-XVI din 22.07.2005”, obligarea Inspectoratului General de Carabinieri a MAI și Direcției Regionale „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri a MAI de a calcula și a achita maiorului Pascal Ion, penalitatea de întârziere în mărime de 0,3% (conform art. 330 alin.(2) Codul muncii) din suma indemnizației unice de eliberare din serviciul militar prin contract în mărime de 3 (trei) solde lunare calculate conform art. 19 alin. (5) al Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162-XVI din 22.07.2005”, începând cu data de 20 iulie 2020 și până la data achitării integrale a acesteia, încasarea în mod solidar din contul Inspectoratului General de Carabinieri a MAI și a Direcției Regionale „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri a MAI în beneficiu lui Pascal Ion, a pagubei morale suportate în legătură cu încălcarea drepturilor salariale în mărime de 20 000 lei și încasarea în mod solidar din contul Inspectoratului General de Carabinieri a MAI și a Direcției Regionale „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri a MAI în beneficiu lui Pascal Ion a cheltuielilor de judecată legate de proces.

Prin încheierea din 10 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost declarată inadmisibilă acțiunea reclamantului Pascal Ion împotriva Inspectoratului General de Carabinieri și Direcției regionale „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri în partea încasării prejudiciului material sub forma de penalități de întârziere conform art. 330 alin. (1) lit. f), (2) din Codul muncii și a prejudiciului moral în suma de 20 000 lei.

Prin hotărârea din 10 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost anulat parțial actul administrativ individual defavorabil - ordinul nr. 138 din 20 iulie 2020, emis de Direcția Regională „Centru” a Inspectoratului General de

Carabinieri, în partea neachitării în folosul lui Pascal Ion a îndemnizației unice de eliberare din serviciul militar prin contract în mărime de 3 solde lunare. A fost anulată în tot decizia adoptată în procedura prealabilă – refuzul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1/6-897/20 din 3 septembrie 2020 și a fost obligată Direcția Regională „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri să calculeze și să achite reclamantului Pascal Ion îndemnizația unică de eliberare din serviciu militar prin contract în mărime de 3 solde lunare conform art. 19 alin. (5) al Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162 din 22 iulie 2005. A fost încasat în mod solidar de la Direcția Regională „Centru” și Inspectoratul General de Carabinieri în folosul reclamantului Pascal Ion suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 17 noiembrie 2021, Direcția regională „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri a depus apel împotriva hotărârii din 10 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, iar în urma notificării la 28 ianuarie 2022 a hotărârii motivate, la 17 februarie 2022 a prezentat motivarea apelului, cu respectarea termenelor prevăzute de art. 232 Cod administrativ.

Prin decizia din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de Direcția regională „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri, casată hotărârea din 10 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie prin care acțiunea a fost respinsă.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut prevederile art. 2, 6 lit. e) din Legea cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri nr. 219 din 8 noiembrie 2018, art. 19 alin. (5) din Legea cu privire la statutul militarilor nr. 162 din 22 iulie 2015, pct. 40, 140 lit. i), 143 din Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 941 din 17 august 2006, anexa nr. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 778 din 27 noiembrie 2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia care reglementează aspecte ce țin de Inspectoratul General de Carabinieri, atribuțiile Ministrului Afacerilor Interne, autorități administrative și instituții din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, dreptul la indemnizații a militarilor eliberați din serviciul militar, încetarea contractului.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele cauzei, instanța de apel a remarcat că prin ordinul nr. 138 din 20 iulie 2020 al Direcției regionale „Centru” al Inspectoratului General de Carabinieri, Pascal Ion a fost transferat dintr-o instituție subordonată a Ministerului Afacerilor Interne (Inspectoratul General de Carabinieri) în altă instituție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații Excepționale), la inițiativa personală.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că Pascal Ion nu a fost transferat într-o altă structură de stat cu serviciu special, ce ar constitui temei legal de a-i calcula, stabili și achita indemnizația de trei solde lunare ca urmare a eliberării prin transfer din serviciul militar, or, după cum s-a constatat, acesta a fost transferată la cererea personală în cadrul aceleiași structuri de stat.

La 25 mai 2022, Pascal Ion, reprezentat de avocatul Cecan Igor a depus recurs împreună cu motivarea împotriva deciziei din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată, fiind emisă cu interpretarea eronată a normelor de drept material și contrară circumstanțelor cauzei

În contextul dat, a obiectat că Inspectoratul General de Carabinieri și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență sunt structuri de stat diferite chiar dacă ambele sunt în cadrul aceluiași minister.

Prin urmare, este de părere că are dreptul la îndemnizația unică de eliberare din serviciu militar prin contract în mărime de 3 solde lunare conform art. 19 alin. (5) al Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162 din 22 iulie 2005.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin referința depusă la data de 5 iulie 2022, Direcția regională „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 20 aprilie 2022, decizia motivată fiind notificat recurentului la data de 16 mai 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție al scrisorii recomandate (f. d. 199). Astfel, recursul depus împreună cu motivarea la instanța de apel la 25 mai 2022 este în termen, având în vedere că la dosar lipsesc date privind notificarea dispozitivului deciziei.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Pascal Ion, reprezentat de avocatul Cecan Igor, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o

motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Pascal Ion, reprezentat de avocatul Cecan Igor.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Pascal Ion, reprezentat de avocatul Cecan Igor, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nina Vascan